

DE WESTERSE BIJBELSTUDIE

Pas als iemand echt de schaar bij het woord voegt, en wegnipt wat we eigenlijk al lang proberen te vergeten, zie je wat religie in de 21e eeuw werkelijk kan betekenen. Een kandidaat voor de NS Publieksprijs, dunkt mij!”

(mw. G.L. De Wolf, emiritus predikant in Amsterdam Overschie)

Bijbelteksten over geld, materialisme, armoede, onrecht en gerechtigheid zijn niet meer van deze tijd. God heeft ons de vrije-markteconomie gegeven. Als iedereen gewoon hard werkt en geld verdient met waar hij of zij het beste in is, dan zullen de arme mensen daar het meest van profiteren. Materialisme is de motor van onze economie, toch? Bovendien: God is niet geïnteresseerd in daden. Hij zorgt voor rijkdom en voorspoed, als je maar gelooft!

Is dat waar? Zijn die teksten in de bijbel over deze thema's inderdaad out-dated? Als je de Westerse Bijbel openslaat, kun je zien dat er van sommige bijbelboeken bijna niets meer overblijft. Blijkbaar zijn rechtvaardigheid en armoede veelgenoemde onderwerpen. Want hoe zit het dan met al die mensen aan de andere kant van de wereld? En de armen in Nederland? Zorgt God niet voor hen? Of hebben wij daar een verantwoordelijkheid in? Moeten we misschien toch iets met de armen? Bovendien, is materialisme wel zo'n zegen voor onze samenleving? De rijke jongeling in Matteus vraagt hierover aan Jezus: "Ik houd me aan de geboden, wat moet ik doen om het eeuwige leven te behalen?"

Matteus 19:21

"Jezus antwoordde hem: "Als je volmaakt wilt zijn, ga dan naar huis, verkoop alles wat je bezit en geef de opbrengst aan de armen; dan zul je een schat in de hemel bezitten. Kom daarna terug en volg mij. Na dit antwoord ging de jongeman teneergeslagen weg; hij had namelijk veel bezittingen"

Als we deze woorden van Jezus serieus nemen, dan druipen wij snel teleurgesteld af. We vertellen onszelf dat dat toch echt niet kan: al onze spullen verkopen! Wie wordt daar nou beter van? De Nederlandse economie in ieder geval niet. De minister van Financiën zal niet blij met ons zijn, als we plotseling dingen gaan weggeven. Er zijn nu toch sociale vangnetten die voor de armen van Nederland zorgen? Bovendien worden die betaald met mijn belastingscenten. Maar is dat wat Jezus wil? Waarom zegt Hij dit tegen deze jongeman? Geldt dat echt niet meer voor nu? Wat doet materialisme eigenlijk met ons? Misschien worden we er helemaal niet zo gelukkig van. Alles moet steeds eenvoudiger, comfortabeler en sneller. We eten even een snelle magnetron maaltijd voordat we doorgaan naar de sportschool waar we in vijf weken vijf kilo willen afvallen. En we zijn druk, druk, druk, want er moet geld verdiend worden en we moeten allerlei belangrijke dingen doen.

Matteus 19:23-26

"Jezus wendde zich tot zijn leerlingen: 'Ik verzeker jullie: slechts met grote moeite zal een rijke het koninkrijk van de hemel binnengaan. Ik zeg het jullie nog eens: het is gemakkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het koninkrijk van God binnen te gaan. Toen de leerlingen dit hoorden waren ze hevig ontzet en vroegen: 'Wie kan er dan nog gered worden?' Jezus keek hen aan en antwoordde hun: Bij mensen is dat onmogelijk, maar bij God is alles mogelijk"

Jezus bedoelt hier misschien helemaal niet dat de rijken de toegang tot het koninkrijk door God ontzégd wordt. Misschien wil hij ons juist wel wijzen op de minpunten van materialisme. Door al onze rijkdom en bezittingen, hebben we soms zoveel zorgen. Hoe betaal ik mijn hypotheek? Hoe kan ik nog efficiënter mijn huishouden managen, zodat ik kan werken, sporten en nog sociaal bezig kan zijn? Door al die zorgen van het hebben en houden van al je bezittingen, heb je zelf straks geen ruimte meer voor het koninkrijk van God. Jezus wil graag dat wij allemaal deel zijn van dat koninkrijk. Het koninkrijk van God gaat immers over het zoeken naar gerechtigheid.

Matteus 6:31-33

“Vraag je dus niet bezorgd af: “Wat zullen we eten?” of: “Wat zullen we drinken?” of: Waarmee zullen we ons kleden?” Dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben. Zoek eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden. Maak je dus geen zorgen over de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.”

Geen zorgen maken over materialistische zaken, zoals je kleding, eten en drinken, maakt dat je meer ruimte en tijd hebt om bezig te zijn met zaken waar het om gaat. Rechtvaardigheid bijvoorbeeld. God is een rechtvaardige God. Hij houdt van rechtvaardigheid. Rechtvaardigheid is zijn bedoeling met de wereld.

2 Kronieken 19: 7

Laat u leiden door vrees voor de Heer en neem u in acht, want de Heer, onze God, duldt geen onrecht, partijdigheid of corruptie.

Onze wereld is vol van onrecht, partijdigheid en corruptie. Als je alleen al kijkt naar de prijzen die wij betalen voor onze koffie of onze chocola. Dat is zo weinig dat op cacao plantages in Ivoorkust kinderen als slaaf moeten werken, gewoon omdat de boeren te weinig geld voor hun cacao krijgen. Kunnen wij daar iets mee? Dat zit toch eenmaal in het systeem? Ik kan dat toch niet in mijn eentje veranderen? God zegt niet dat dat nou eenmaal in het systeem zit, dat we er niets aan kunnen doen. Nee, hij duldt het niet. Hij kan het niet verdragen. En wij doen allemaal mee aan dat onrecht. Dat is niet iets waar God zijn schouders over ophaalt. Nogmaals: hij duldt het niet. Niet voor niets komt het woord rechtvaardigheid 61x in de bijbel voor (NBV). Niet voor niets roept Jezus ons vele malen op om voor de armen te zorgen. Ook al haalt het op wereldniveau misschien weinig uit, op microniveau kunnen we zeker een verschil maken. Door zijn koninkrijk te zoeken. Eerlijke prijzen te betalen voor onze producten. Niet alleen maar op zoek te zijn naar wat goedkoop en snel is, maar ook naar wat eerlijk is. Je leven niet te laten beheersen door materialisme. Door prioriteit te geven aan mensen, aan relaties. De bijbel staat er vol mee, en kan je hier ook mee helpen. Uiteindelijk is het God die het laatste woord heeft. De Heilige Geest die dingen kan veranderen. Jezus die het offer hiervoor al gegeven heeft. Dus: tijd om de bijbel maar weer eens grondig te lezen. Om juist de bijbelboeken die bijna niet meer in de Westerse bijbel terug te vinden zijn, serieus te nemen!

Om verder over na te denken en te doen:

- Lees de komende tijd de bijbelgedeeltes die in de Westerse Bijbel zijn opgenomen eens na met de echte bijbel in de hand. Concentreer je dan juist op de stukken die zijn weggeknipt. Probeer je te bedenken waarom er zulke grote stukken uit de Westerse bijbel zijn weggelaten. Wat zouden de gevolgen voor jouw leven zijn als je die teksten heel serieus ging nemen?
- Ga bij jezelf na hoe materialisme een rol speelt in je leven. Hoeveel uur per week ben jij bezig met geld verdienen, meer spullen krijgen en je eigen welvaart? En hoeveel uur steek je in het welzijn van anderen?
- Wat kun jij doen voor de armen? Bedenk een ding, misschien is het een kleine stap, waarmee jij heel concreet iets kunt doen en ga daar eens (minimaal) een maand mee aan de slag.